No. 19. 1842.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 14 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8 Februarij. Men meldt uit Drontheim dd. 23 Jan.: Gisteren avond heeft men hier een zwaren brand gehad, door welken omstreeks de 300 (anderen zeggen zelfs 500) huizen in de asch zijn gelegd. Van de openbare gebouwen is het hospitaal afgebrand, maar de kerk gered.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7. Februarij. In de herberg *de La Bastide*, bij Langogne, komen dezer dagen 2 reizigers aan, om het middagmaal te gebruiken. Er wordt eene flesch wijn gebragt, en naauwelijks hebben zij er van gedronken, of zij vallen neder en sterven onder de geweldigste stuipen. De justitie toegesneld, verklaart, dat de reizigers vergiftigd zijn, en houden de kasteleines er van verdacht. Deze laatste drinkt, ten bewijze van hare onschuld, ook een glas wijn, en sterft op dezelfde wijs. Nu slaat men de wijnton open, waarin weinig meer in is; doch wat vindt men? een doode hagedis (*Salamandre*), die waarschijnlijk in het vat was gekropen, in den wijn was verdronken en dien drank had vergiftigd.

— Onze dagbladen deelen, uit het Indische blad *Bengal-Hurcaru*, gunstige berigten omtrent den voortgang der krijgsverrigtingen tegen China mede. Den eersten October hebben de Engelschen, voor de tweede maal, Ting-haï, hoofdstad van het eiland Chusan, en den 10n en 13n dier maand, op het vaste land, de steden Chinhné en Ningpo, de eerste aan den mond der rivier van laatstgemelden naam, de andere hooger op aan dezelve gelegen, vermeesterd. Veel geschut en kleinder wapentuig, buskruid, rijst, enz. is bij deze gelegenheden in hunne handen gevallen, en de vestingwerken der Chinezen, ofschoon zij dezelve, vooral te Ting-haï zeer vermeerderd hadden, hebben geenen tegenstand kunnen bieden.

Des te treuriger zijn de tijdingen, welke hetzelfde blad, uit de landen ten noord-westen van den Indostan mededeeld. Zie hier wat het nommer van dien *Hurcaru* van 20 December ll. behelst: « Heden zijn wij verpligt aan onze lezers te melden, dat geheel Afghanistan onder de wapenen is, dat de opstand zich tot voor de poorten van het paleis des Schah's vertoont. Een nieuwe souverein is door het volk uitgeroepen geworden; de pogingen onzer troepen, om den opstand te dempen, zijn ontoereikend geweest. Wij hebben aan officieren en soldaten veel verloren, en al onze troepen aan gene zijde van den Indus zijn in den gevaarlijksten toestand. In een woord, nog nimmer hebben wij onzen lezeren zoo noodlottige tijdingen gegeven, als wij thans gedwongen zijn hun mede te deelen."

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 9 Februarij. Heden morgen heeft Zijne Pruissische Majesteit, met Hoogstdeszelfs talrijk gevolg, deze residentie verlaten, na een hartelijk afscheid van de Koninklijke Familie te hebben genomen. Hoogstdezelve zal te Arnhem overnachten, en vervolgens morgen ochtend over Wezel en Dusseldorp naar Keulen begeven. Daar Z. M. verlangd had alhier het striktst incognito te bewaren, zijn ter zijner eere geene buitengewone feesten aangerigt.

— Heden heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden hervat. Ten gevolge der ongesteldheid van den voorzitter, den heer *van Dam van Isselt*, bekleedt de heer *Backer* tijdelijk het voorzitterschap.

— Als stellig wordt verzekerd, dat Z. M. de Koning der Nederlanden van het niet ratificeren van het bekend tractaat tusschen Luxemburg en Pruissen zou zijn terug gekomen, en nu dat tractaat geratificeerd heeft. De nadere bijzonderheden dienaangaande worden nog te gemoet gezien.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 7. dezer, de vereischte magtiging verstrekt, om de miliciens der ligting van 1841, die bij de verschillende korpsen der armée in reserve zijn geplaatst, voor den tijd van drie maanden, en wel van den 25 Mei tot den 25 Augustus dezes jaars, in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden.

— Uit het *Weekblad van het Regt* blijkt, dat de Hooge Raad verworpen heeft het beroep in cassatie, ingesteld door *M. J. Rienks* tegen een arrest van het Provinciaal Hof van Vriesland, waarbij hij, ter zake van een in het dagblad *de Tolk der Vryheid* geplaatst artikel, getiteld *Iets*, is veroordeeld.

— In 1840 bedroeg de sterkte der bevolking in de negen strafgevangenissen in dit Rijk, gemiddeld naar de driemaandelijksche staten, 2714, te weten: 2408 mannen en 306 vrouwen. Bij afwisseling heeft die sterkte bedragen 3693 personen, waarvan 3315 inlanders, en 378 vreemden; of 948 gehuwden en 2745 ongehuwden; of, naar de geloofsbelijdenis, 2174 Hervormden, 1397 R. Katholijken, en 122 Israëliten. Van de 3693 personen konden 2258, bij hunne aankomst lezen en schrijven, 1435 die zulks niet konden; 625 konden lezen en schrijven bij het ontslag; 810 hadden zulks bij het verlaten van het gesticht niet genoeg geleerd; 781 zijn binnen het gesticht disciplinair gestraft en 2811 zijn ongestraft gebleven.

LEEUWARDEN, den 6 Februarij. In den afgeloopen nacht, ten half drie ure, bij stil weer, is de dorpstoren van het nabij gelegen Boxum, die zich ter hoogte van meer dan 30 Ned. el boven den beganen grond verhief, ingestort, en aan de zuidzijde tot zelfs beneden het aangrenzende Kerkdak afgebroken. Ofschoon de zwakke staat van den toren wel eene tijdige herstelling of vernieuwing had vereischt, geschiede de instorting toch plotselijk, zoodat zelfs den vorigen avond de thans verbrijzelde klokken van denzelven zijn geluid geweest, zonder dat men eenig dadelijk gevaar vermoedde. — Het kerkgebouw heeft merkelijke schade geleden; doch men heeft voor het overige geen ongeluk te betreuren.

GOES, den 8. Februarij. Op den 1 dezer maand had het volgende noodlottige voorval binnen de gemeente Hontenisse plaats: Met het vallen van den avond was de dienstmeid van den landman *F. Heye*, een meisje van omstreeks 20 jaren oud, van de Hofstede vertrokken om hare kameraad een eind wegs naar derzelver woning op een nabij gelegen gehucht uitgeleide te doen. Niet terugkomende veronderstelde men eerst, dat zij, zooals wel meermalen gebeurd was, bij dezen of genen zich zoude ophouden; doch toen zij den ganschen nacht op zich had laten wachten, werd er reeds met het aanbreken van den dag een der knechts afgezonden om haar te gaan opzoeken. Deze keerde echter al spoedig terug met het berigt, dat zij op korten afstand van de Hofstede, aan den binnenpad in de sloot lag.

Bij onderzoek bleek dat de ongelukkige korte oogenblikken na het verlaten harer kameraad, op den terugweg, geweldadig moet zijn aangevallen en door hevig toegebragte slagen op het hoofd is afgemaakt; zijnde haar vervolgens de kleederen van het ligchaam gescheurt, de draagband van den rok om den hals geklemd, en alzoo het lijk in de nabijgelegen sloot geworpen. Ofschoon de plaats waar het lijk gevonden werd, allezins blijken droeg, dat er eene hevige worsteling had plaats gehad, was er niet één getuige aanwezig, die omtrent het gebeurde eenige de minste bijzonderheid of inlichting koude bijbrengen.

Ondanks de naauwkeurige onderzoekingen door de Justitie, die zich op bekomen berigt naar de plaats van het onheil heeft begeven, is het nog niet mogen gelukken den dader te ontdekken, doch men vleit zich niet zonder grond daarin alsnog te zullen slagen en bij het voorgezette onderzoek de aanleiding en ware toedragt van deze gruweldaad op te sporen en aan den dag te brengen.

Het meisje, 't welk aldus van 't leven is beroofd, moet zeer schoon, en door vele minnaars gezocht geweest zijn. Volgens gissingen of eerder geruchten zou teleurgestelde liefde of minnewraak tot dezen gruwel hebben gevoerd. Alsdan zou dit voorval menigmaal erkénde waarheden op eene schrikwekkende wijze bevestigen, dat schoonheid een gevaarlijk goed is, en dat, als liefde in haat verandert, die haat de ergste is.

MENGELINGEN.

Iets over de tegenwoordige muziek-korpsen, bij de regimenten infanterie.

Bij menigvuldige veranderingen, welke, sedert een kort tijdbestek, bij alle wapenen van het leger hebben plaats gehad, met het kennelijk doel, om onder meerder bezuiniging, tevens verbetering en sierlijkheid in te voeren, en daardoor aan den militairen stand, zoo mogelijk, meer aanlokkelijks te geven, is het te verwonderen, dat men in sommige opzigten, voor de bataljons infanterie juist in eene tegenovergestelde rigting is werkzaam geweest.

Toen, voor eenigen tijd, in de couranten de hoop werd opgewekt, dat de regiments-staf-muziek-korpsen zouden worden gesupprimeerd en vervangen door een korps horenblazers bij ieder bataljon, omdat de eerstgenoemde, zoowel voor het rijk als voor de officieren, te kostbaar geoordeeld en geacht werden niet te beantwoorden aan het doel, waarvoor die muziek was daargesteld, namelijk tot genoegen en veraangenaming van het geheele regiment, — toen verheugde zich ieder officier en mindere in dit vooruitzigt, met uitzondering welligt van de regiments-kommandanten, die, de stafmuziek steeds aan hunne zijde hebbende, gewoon zijn, dezelve als hun eigendom te beschouwen en zich in derzelver streelende harmonie te verlustigen op elke plaats waar zij zich bevinden, zonder zich te bekreunen aan ten minste ¾ der officieren van het regiment, die, met hunne bataljons elders gedetacheerd, jaren lang verstoken blijven van dat genot, waarvoor zij, niettemin, hunne geldelijke bijdragen evenzoer ten offer moeten brengen. Heeft men later over deze afschaffing die kommandanten niet geraadpleegd? Men zou zulks gelooven, want het omgekeerde had plaats; de regements staf-muziek werd behouden en de horen-muziek-korpsen, bij verschillende bataljons door de officieren, op eigene kosten en met veel moeite, reeds vroeger georganiseerd en van kostbare instrumenten voorzien, werden, tot groote ergenis dier officieren en ook van de ingezetenen der garnizoensplaatsen, waar geene regiments-staven gevestigd zijn, eerst, ten behoeve van andere korpsen, van de beste sujetten beroofd en daarna geheel vernietigd.

Is dan die regements staf-muziek 1°. in overeenstemming met de bezuiniging? Is zij 2°. tot genoegen van het geheele regement? Is zij 3°. doelmatig?

Het rijk betaalt jaarlijks, tot instandhouding der bedoelde muziek-korpsen, *f* 2,800, terwijl de officieren verpligt zijn, hetzij men er dan genot van heeft of niet, daartoe maandelijks te contribuëren, al naar mate er schuld is. Er wordt alzoo eene aanzienlijke som tot die instandhouding vereischt.

De ontkenning der tweede vraag vereischt geen betoog. De bataljons zijn, voor het meerder deel, ver van hunne regiments-kommandanten en alzoo van hare muziek verwijderd, en de zamentrekking dier korpsen is te zeldzaam, dan dat men zulks hier in aanmerking zou kunnen nemen.

Wat het doelmatige betreft: — wanneer het al gebeurt dat het regiment bijeen en op marsch is, dan wordt de muziek alleen gehoord door het voormarcherende bataljon: het volgende hoort nog slechts ten deele muziek zonder zamenhang, en de overige bataljons kunnen zich vergenoegen met het geluid van eenige slagen op de Turksche trom, hetwelk (zoo de wind gunstig is) tot dezelve overwaait.

Manoeuvreren de bataljons op zich zelven, zoo als bij de verspreiding derzelven over het rijk, gelijk gezegd is, jaren achtereen en in eene kleine armee, ook in het veld, meerendeels geschied, — dan is men geheel verstoken van dat wegslepend maatgeluid, zoo dienstbaar tot opwekking en aanmoediging van de troep, die hetzelve volgt. Wie kent niet de gelukkige en schier wonderdadige uitwerkselen, van eene in het veld, ter goeder ure en plaatse aangebragte muziek? Wie weet niet, hoe hetzelve den geest in vervoering en daardoor den krijgsman in eenen toestand brengen kan, die hem ook tot de stoutste ondernemingen moed geeft terwijl de trom het hart koud laat en noch voor militair, noch voor burgerij eenige aantrekkelijkheid heeft? Of zou in vredestijds de burger hierbij moeten vergeten worden? Weet men dan niet, dat diezelfde muziek-korpsen tot verhooging van het algemeen genoegen, tot de onderlinge harmonie tusschen de twee, zoo scherp afgescheidene standen der maatschappij, zoo veel kunnen bijdragen?

Een en ander schijnt intusschen, zoo door de bataljonschefs als door de officieren, wel te zijn begrepen: getuige hiervan de schoone horen-muziek, die bij zoo vele bataljons der armee, zonder eenige ondersteuning van rijkswege, weleer aanwezig was, en tot onderhoud waarvan de officieren zich, volgaarne, eene dubbele contributie getroost hebben.

Zijn dan de regiments-muziek-korpsen geenzins in overeenstemming met de bezuiniging noch tot genoegen van het geheele regiment, noch doelmatig, — waarom dan niet die kopsen gesupprimeerd en vervangen door korpsen hoorn-blazers bij de bataljons? Konden deze laatsten zich al niet geheel souteneren, — *f* 2800 behoefden voorzeker daartoe aan ieder regiment niet te worden verstrekt, terwijl de officieren, uit eigen ambitie, gaarne aanmerkelijke bijdragen leveren zouden.

Wilde men hiertoe overgaan, men zou alsdan kunnen aanvangen met 8 tamboers af te schaffen, daar het alsdan overblijvende 8tal genoegzaam zou zijn voor de dienst en om den pas aan te geven, wanneer de muziek ophoudt. Voorts zou men bij ieder bataljon 1 kapelmeester met den rang van serjant-majoor, en bij iedere compagnie eenen muziekant-horenblazer met den rang van serjant, benevens nog een effectief horenblazer kunnen plaatsen; aan welke beide sujetten, naar bekwaamheid, eenige toelage uit het muziek-fonds zou kunnen worden toegestaan, boven de soldij der 2 afgeschafte tamboers, waarvoor zij bij de compagnie in de plaats treden. Eindelijk zou men bij de zoodanigen nog 2 élève horenblazers per kompagnie kunnen voegen, welke slechts soldaten-tractement zouden behoeven te genieten. Het gecombineerde korps zou alzoo per bataljon bestaan: uit 1 kapelmeester, 4 muziekant-horenblazers, 4 effectieve horenblazers en 8 élève-horenblazers, welk personeel sterk genoeg zijn zou, om eene goede horen-muziek uit te voeren.

Door zoodanige formatie, nu, zou men in eenen korten

tijd, gelijk de ondervinding reeds geleerd heeft, uitmuntende korpsen horenblazers bij de bataljons kunnen vereenigen, die met elkander zouden wedijveren, ten einde, bij eventuële vereeniging van het regiment, niet de minsten te wezen; terwijl men alsdan, door bijeentrekking der muziekkorpsen, met geringe oefening, weldra eene goede harmonie zou kunnen voordragen.

De officieren der zoogenaamde flank-bataljons zouden hierdoor tevens bevrijd worden van de dubbele contributie welke nu op hen drukt; de bataljons, nu van hunne vroeger opgerigte muziek verstoken, zouden meer te vreden, de ingezetenen der plaatsen, waar die bataljons in bezetting zijn, minder door het verdoovend geraas der trommen gekweld, de goede verstandhouding tusschen militair en burger worden bevorderd, bezuiniging daargesteld, het genoegen verhoogd en het doel der muziek beter worden bereikt. (*Arnh. C.*)

Dweep- en Wraakzucht van een' Derviche.

(Getrokken uit de Gazette des Tribunaux van 7 Jan. 1842.)

(Vervolg en Slot van onze vorige.)

Er was nog geen kwart uur verloopen en de Generaal keerde in het vertrek terug, toen een kozakken officier er binnen sprong, roepende dat de vijand de liniën onverhoeds had aangetast en dat de voorposten over hoop geworpen waren. Het eenige antwoord van Generaal KRABBE was, dat hij, zonder van iemand afscheid te nemen, het vertrek verliet, de trappen van het voorportaal afsprong, zich in den zadel wierp, en de sabel trekkende zijn paard de sporen gaf.

Dit onverwacht voorval baarde in het eerste oogenblik nog al eenigen schrik, maar dezelve bedaarde spoedig weder door de bewustheid, dat die aanvallen veelvuldig plaats grepen, maar ook altijd spoedig weder beteugeld werden. SEHIN echter verbleekte, zijne oogen schenen vlammen te schieten, eene stuipachtige rilling scheen hem te bevangen en tranen van woede en spijt vloeiden langs zijne wangen. »Ja!" riep hij, »ja! de Giaour zal leven; Allah wil het alzoo; maar gij vrouwen, weet dat IJOUHOUDJAR (de pest) als gast tot u gekomen is; ik heb u die uit Erzerum aangebragt met deze stoffen, welke CHAJSEN (de booze geest) den Rus verhinderd heeft aan te raken."

Tegen de gewoonte de Muzulmannen in, sprak SEHIN deze woorden met groote radheid en voorts op het balkon van het huis, voor hetwelk eene groote menigte vergaderd was, springende, riep hij met luider stemme: »Hoort mij! hoort mij allen gij volgers van MAHOMET! God is God en MAHOMET is zijn profeet! Neen, ik ben geen dienaar der Giaours; ik ben hun vijand; gij zult vernemen wat ik gedaan heb, om hen te verderven, om hen te verdelgen!!"

Intusschen had de schrik het volk vermeesterd; van alle kanten zag men het vlugten en de angstkreeten der menigte vermengden zich met het gebulder van het geschut, hetwelk zich aan de voorposten liet hooren. De gouverneur, onderrigt van 't geen er was voorgevallen, verscheen in allerijl aan het hoofd van een bataillon met geladen en van de bajonetten voorziene geweren. Hij deed een kordon trekken, rondom het verpeste huis en beval, in weerwil van al de betuigingen van SEHIN, van geen voet in zijn huis gezet te hebben, dat de vrouw, de beide kinderen en al de bediendén van dezen, in quarantaine, in het huis der Amenische weduwe opgesloten zouden worden.

Op dit, met forsche stem uitgesproken vonnis gevoelde de dweepzieke SEHIN dat hij echtgenoot en vader was: hij wilde zich voor des Gouverneurs voeten werpen, maar de bajonetten kruisten zich en sloten hem den toegang. Het gegeven bevel werd ten uitvoer gebragt. De quarantaine werd ten strengste in acht genomen en eerst den zevenden dag begon de pest zich te openbaren; maar nu ook schrikbarend te woeden. De Gouverneur had gelast dat de vrouw van SEHIN, al de door de kwaal aangetaste vrouwen en hij zelfs de mannen moest oppassen. Van al de in het huis opgesloten menschen, hebben slechts zeer weinige er het leven afgebragt, zoo als een aide-de-camp van den Generaal KRABBE, die reeds vroeger eenmaal de pest had doorgestaan, eene oude vrouw, en SEHIN zelf, de onzalige bewerker van zoo veel leeds.

Met stoïsche gelatenheid was SEHIN getuige van het sterven van zijne vrouw en beide kinderen; maar kort daarna hernam de natuur hare regten; men zag den ongelukkige zich het haar en de baard uitrukken en zich onder het vreesselijkst brullen in het stof wentelen. Maar ook zelfs te midden van deze zijne wanhoop, vloekte hij niet eenmaal het noodlot en was al zijne woede slechts tegen de Russen gekeerd. «Allah! dus riep hij uit, het is uw wil niet geweest, dat mijne hand het Islamismus van de onderdrukking der Giaours zoude bevrijden. Dat MAHOMET de gedachte, die gij mij in het hart had geprent, meer gelukkig bij een ander doe ontwellen."

Van uit den kerker voor den Gouverneur gebragt en door dezen ondervraagd omtrent de redenen, die hem tot zulk eene gruweldaad hadden aangespoord, gaf hij ten antwoord: «De groote profeet is mij op zijn wit paard verschenen, en heeft mij gelast te doen, wat ik gedaan heb. Ik heb mij te Erzerum in het lazareth der pestlijders begeven en heb de cachemiren, die ik gekocht had, op de lijken van meer dan twintig daaraan gestorvenen, met die kwaal ingewreven. Toen ben ik teruggekeerd, met den dood achter op mijn paard; in den donker van den nacht, ben ik, even als ik in het gaan had gedaan, door het militair kordon heen geraakt. Mijn lot was aanvankelijk grootsch en schitterend; maar God heeft niet gewild dat zulks van duur zoude zijn. Mijne onderneming heeft gefaald; dat Allah gezegend zij: welligt zal een ander gelukkiger zijn dan ik; welligt zal de leeuw van Abyssinie zijne manen en kracht hervinden; dat al de aanbidders van den waren God tot op de vervulling der eeuwen gezegend zijn." De schuldige erkende alzoo niet slechts zijne misdaad, maar beroemde zich er op, en wenschte zich geluk de eerste geweest te zijn, die het teeken had opgestoken tot den afgrijsselijksten oorlog, dien de menschen zich immer onderling kunnen aandoen.

Het vonnis der regters kon niet twijfelachtig zijn, SEHIN Bey werd veroordeeld, om op de groote markt van Ahaltschijz gefusilleerd te worden.

Den morgen van den dag, bestemd tot de voltrekking van het vonnis begon hij met het opzeggen van een zeventigtal verzen uit den Koran, daarna rookte hij eenige pijpen, dronk een paar koppen koffij en begaf zich in een familiaar gesprek met degenen, die hem omringden: «Weldra zeide hij, zal ik mij van aangezigt tot aangezigt bevinden met den Profeet, den groote Sultan ORKAN en den grooten Sultan MAHOMET II, die zijne zilveren halve maan over het hoofd der Christenen uitstrekte;" en zoo ging hij voort met het opnoemen van al de Sultans, slechts, en zulks naar allen schijn voorbedachtelijk, de beide hervormers SELIM en MAHMOUD, die door de ware geloovigen, als goddeloozen worden beschouwd, niet vermeldende.

Ten tien ure verscheen er een peloton soldaten, om hem naar de strafplaats te geleiden. Twee dier soldaten wilden hem ondersteunen. «Giaours." zeide de Derviche, hen van zich afstootende, «is men dan bevreesd, wanneer men niet ter dood, maar ter verheerlijking gaat?"

Ter strafplaats gekomen, bragt hij de hand aan zijne tulband van sneeuwwitte lamswol en riep met eene krachtvolle stem: «Ik sterf voor mijn land en mijn geloof; Muzulmannen, gedenkt mijn sterven."

Na de strafvoltrekking deden de Russen eenen optogt door de stad en staken zij het huis der Armenische weduwe, overeenkomstig de voorschriften der quarantaine, in brand.

Het volk beschouwde de vlammen van dien brand met dweepzieke aandacht, als zag het de laatste hoop van het Muzulmansch geloof daarmede in rook vervliegen.

INGEZONDEN STUKKEN.

De PIOETIEM der Joodsche Liturgie,

EEN FRAGMENT,

VRIJ GEVOLGD NAAR HET HOOGDUITSCH.

Voor feest- en vastendagen werd, nagenoeg tusschen de negende en elfde eeuwen, door onderscheidene schrijvers, een eigenaardig gebedeboek, onder den naam van Machsor, zamengesteld; welk werk, zoowel ten aanzien van taalkundige als aesthetische waarde en verhevenheid van denkbeelden, door den grooten ABRAHAM BEN EZRA, beneden alle kritiek wordt geacht. Het bestaat uit een mengelmoes van toespelingen op Midraschiem, Talmodische en Cabbalistische meeningen en legenden; het is een doolhof van ongerijmdheden, waarin het vermogen van Arjadne's leiddraad te kort schiet, den ingewijden lezer, bij ieder woord, aanstootelijke onnaauwkeurigheden vertoonende die heur niets dan medelijden kunnen inboezemen. De Rabbijnen en de zoogenaamde geleerden (Lomdiem) oordeelen de daarin vervatte gebeden, Pioetiem genaamd, hunne aandacht onwaardig, en maken ter naauwernood, de nieuwejaars- en groote verzoendagen, van dezelve gebruik; des sabbaths en feestdagen verrigten zij de Haschkóma of het vroeggebed ten hunnen huize of elders, en verschijnen niet eerder ter kerke dan wanneer de menigte de Pioetiem heeft opgezegd.

De in de Hebreeuwsche taal doorkundige en in de Joodsche godgeleerdheid hoogbedrevene heer, WOLF HEIDENHEIM, heeft wel is waar, in later tijd, het Machsor in het Hoogduitsch vertaald, maar hij liet het grootste deel, hetwelk onvertaalbaar en onverstaanbaar is onaangeroerd en veroorloofde zich in het overige eene menigte dichterlijke vrijheden, die het geheel meer als een werk van eigene vinding, dan als eene vertaling van het Machsor kenmerken.

De Pioetiem (Poësien) dragen in geenen deele dien naam wegens haren dichterlijken stijl, maar dewijl zij eindrijmen hebben, de strophen alphabetisch of acrostisch aanvangen, ten einde de namen der vervaardigers en die hunner vaders te doen uitkomen, en zij overigens van bombast, prullaria, en rapsodischen onzin als overladen zijn. Wie zou het gelooven, dat het gemeene volk, zonder een enkel woord van den inhoud te bevatten, veeleer het boek der Openbaring zou willen derven, dan zich die rijmelarij laten ontnemen.

De Pioetisten, die even als veel hedendaagsche Rabbijnen, geene grondige of regelmatige kennis bezaten van de godgewijde taal, vervielen in een Hebreeuwsch, Chaldeeuwsch mengelmoes, van den talmud ontleend, die in hetzelfde dialect is geschreven. In de Hebreeuwsche taal kunnen alle letters voor getallen dienen; dit kwam die dichters bijzonder te stade; hebbende hunne werken veeltijds betrekking op Cabbalitische leerstelsels, paraphrasen en onderscheidene uitgedraaide (ausgedrechselte) goden- en engelennamen, door middel van gematrie, notarikon of themurah; het Hebreeuwsch heeft daarenboven eene eigendommelijke buigzaamheid voor woordspelingen en naamtoepassingen, die wel het hoofddoel der schrijvers schijnen te zijn, dewijl zij orthographie, stijl en bon sens er aan prijs geven.

Het grootste deel des volks bleef ten allen tijde met den inhoud dezer gebeden onbekend, dewijl het geen Hebreeuwsch verstaat, veelminder een mixtur van Hebreeuwsch en Chaldeeuwsch waarin zij vervaardigd zijn; en vermits die averegts-poesien al meer en meer in getale toenamen, en de geheele voormiddagsdienst der plegtigste hoogtijden er mede moest worden doorgebragt, veroorzaakte het onophoudelijk kweeken der Pioetiem, die geen den minsten invloed op hart en geest oefenen, de hoogste verveling, en dienden tot niets dan om de minste aandachtsvonk der leken uit te dooven; voeg hierbij, dat veel derzelve door opperkerk-voorzangers, gewoonlijk idioten die de minste kennis der toonkunst missen, met gillend misbaar en allerlei wulpsche, onwelvoegelijke zangwijzen, worden voorgedragen, die de menigte genoodzaakt is uren achtereen te moeten aanhooren, en het kan niet wel anders of dergelijke ongerijmdheden moeten alle die wanorde, ontstichtelijkheid en aandachteloosheid veroorzaken, die doorgaans de Joodsche Sijnagogen, op eene zoo ongunstige wijze van de kerk-bijeenkomsten der overige gezindheden onderscheiden. (1)

De pogingen bij wijle tot het invoeren eener verbeterde kerkdienst, door vermaarde Rabbijnen aangewend, mogten nimmer het doel bereiken. Geen dezer weldenkende mannen ontdekte evenwel den wortel van het kwaad in de onderwerpelijke rapsodische lites, in haren stijlloozen zamenhang en in hare bijna eindelooze langdurigheid; ook hebben zij zich niet er op toegelegd den nasleep van misbruiken, daarbij als ceremoniën ingevoerd, met tak en wortel uit te roeijen. Hooggeschatte, orthodoxe, ofschoon niet tot den geestelijken stand behoorende Israeliten, onder andere DE DANIEL SCHEELDE en SAMUEL DE GASTEREN, hebben tegen deze wangebruiken geijverd en hunne tijdgenooten aangemoedigd den God der voorvaderen, in een verstaanbare en gekuischte taal, te aanbidden; maar zij waren te zwak, om het vergrijsde vooroordeel het hoofd te bieden en hunne geloofsgenooten te verblind, om goede heilzame en godvruchtige bedoelingen naar waarde te schatten.

Andere verlichtte en eerwaardige mannen hebben, tot de geheele instorting van den scheidsmuur tusschen Joden en Christen beproefd, de Joodsche godsdienst van lastige en drukkende overtolligheden te ontdoen, haar van alle wantaltige misbruiken te zuiveren en tot het onvervalschte Mozaïsmus terug te brengen; het louteren der kerkdienst maakte het onderwerp hunner eerste zorgen uit. Zij begrepen dat bidden in eene onverstaanbare taal, onmogelijk het eigenlijke doel des gebeds, stichting en zielsverheffing, kan bevorderlijk zijn; dat gebedsformulieren, voor zekere oorzaken ingesteld, ongebruikt behoorden te blijven, wanneer die oorzaken niet meer bestonden; zij gevoelden de dringende behoefte aan eene ordelijke, indrukwekkenden zang, door instrumentaal muziek ondersteund, ten einde de eeredienst luister bij te zetten en het gemoed tot aanbidding te stemmen; zij hielden zich eindelijk overtuigd van de onmisbaarheid eener doeltreffende vermaning tot godsvrucht, deugd en pligtsbetrachting, waartoe ieder zondig mensch, en vooral de minbeschaafde menigte, niet te dikwerf kunnen aangespoord worden; het laatstgemelde middel, krachtdadig en met volharding, binnen de tempelmuren aangewend als een der kernachtigste bestanddeelen van de openbare godsdienst aanmerkende, besloten zij, zelfs op grond van DOCTRINALE verordeningen, en door de authoriteit der meestgeachte leeraren ondersteund, aan de hervorming van het Joodsche kerkwezen de hand te slaan!!! Y. X.

(1) Aan U, Opper-Rabbijnen, in welker beroemd geslacht de kennis der heilige taal een erfdeel is, van den vader op den zoon overgaande; aan U, die bij deze voldingende kennis, van een zuiver gevoel voor het schoone en verhevene doordrongen zijt; aan U LOWENSTAMS, vragen wij het, of de tegenstanders den Pioetiem geen taalkundig gelijk hebben, en of rede en godsdienst U niet den pligt opleggen, zooveel mogelijk, het verder gebruik derzelve tegen te gaan!

MIDDENPRIJZEN

van de volgende Artikelen te MIDDELBURG,

10 Februarij 1842.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde.	
Oude Walch. Tarwe	f 11.00	Boekweit	f 7.00
Nieuwe dito	« 10.10	Zomergarst	« 6.90
Oude Zeeuwsche dito	« 10.50	Winter Garst	« 4.80
N. Zeeuwsche dito	« 9 90	W. Witte Boonen	« 11.50
O. Zeeuwsche Rogge	« 7.20	W. Bruine dito	« 12.00
N. dito	« 5.80	W. Paardenboonen	« 5 90
W. Groene Erwten	« 8.50	Raapolie	f 65.50 p. vat.
W. Witte dito	« 7.50	Patentolie	« 66 00 « «
Koolzaad	«	Lijnolie	« 44.00 « «
Z. dito	«	Raapkoeken	f 85 00 de 1040 st.
Haver	« 3.00	Lijnkoeken	« 10.00 « 100 «

Tarwenbrood het Ned. Pond 19 en een halve cent. Masteluinbrood 17 cent. Roggenbrood 15 cent.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 12 Februarij. Sedert den 10 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Gustaaf, H. Jepser, Odessa, lijnzaad; Ellidja, H. Relotius, Bordeaux, wijn; d'Onderneming, J. Ninneborg, Baijonne, stukgoederen; Naviga Vor, F. W. Emcke, Bordeaux, wijn; The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers; de Magellaan, J. Meijer, Larguna Ferminos, houtwaren; Barbara Catharina, J. M. Unruh, Marennes, zout; The Engineer, C. Coombe, Port Talbot, koper.

Zr. Ms. transportschip, Prins Willem Frederik, kapt. luit. ter zee Huijs, is van Texel alhier ter reede gekomen.

BATH, den 8. Februarij. Gedurende de maand Januarij jl. zijn aan het kantoor van In- en Uitklaring, Expeditie en Betaling alhier, de navolgende schepen Ingeklaard: 1 met tarwe, 2 met hardsteen, 1 met houtwerk, en 15 ledig, alle onder Nederlandsche vlag; alsmede twee stoombooten en 12 ledige visch- en mosselschepen.

Uitgeklaard: 6 met gerst, 2 met bokking, 8 ledig, 1 met zaailijnzaad, 2 met stukgoederen, 3 met hoepen en biezen, 1 met hooi, 3 met meekrap, waarvan 17 onder Nederlandsche en 9 onder Belgische vlag; totaal 26; alsmede 1 stoomboot en 21 schepen met versche visch en mosselen.

ADVERTENTIEN.

† † † De Notaris *D. UYTTENHOOVEN* zal, op † † Dingsdag den 15 Februarij 1842, des namiddags ten 3 uren, in de Societeit *La Belle Alliance*, aan de IJzeren Brug, te Vlissingen, publiek presenteren te Verkoopen:

Een HUIS en ERF, met daar achterstaand PAKHUIS, staande en gelegen te Vlissingen, in het Lange Groenewoud, Wijk G. No. 27, en uitkomende met het Pakhuis, gemerkt No. 23 en 24, achter de Groote Kerk, Gemeld Huis op den besten stand gelegen, is bij uitstek geschikt ter uitoefening van eenige nering of bedrijf, gelijk daar ook bevorens met het beste succes jaren achter den anderen winkel is gehouden.

Daags voor de Verkooping voor een ieder te zien.

TE KOOP

Eene zeer goede 5½ Octaafs PIANO, voor de prijs van f 70,—; adres ter Courantdrukkerij.

AFVAART-UREN VAN DE STOOMBOOT

DE SCHELDE.

Februarij 1842.

Van Vlissingen.		ur. m.	Van Breskens.		ur. m.
Maandag 14,	nm.	2.	Maandag 14,	nm.	3.
Dingsdag 15,	—	2,30	Dingsdag 15,	—	3,30
Woensdag 16,	—	3.	Woensdag 16,	—	4.
Donderdag 17,	—	3,30	Donderdag 17,	—	4,30
Vrijdag 18,	—	,	Vrijdag 18,	—	,
Zaturdag 19,	—	,	Zaturdag 19,	—	,

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.